

FACTSHEET

PRIVACY IN DE ZORG

De bescherming van privacy is een onderwerp dat steeds hoger op de maatschappelijke agenda staat. Organisaties die persoonsgegevens verwerken, zijn verplicht om hier zorgvuldig mee om te gaan. Deze zorgvuldigheidseis is nog strikter voor verwerkers van gevoelige informatie, zoals bijvoorbeeld zorginstellingen. Wat zijn voor zorgaanbieders de belangrijkste aandachtspunten op het gebied van privacy?

FACTSHEET PRIVACY IN DE ZORG

Wet bescherming persoonsgegevens

In Nederland wordt de bescherming van privacy gerealiseerd door middel van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Uit deze wet volgt dat elke handeling (verwerking) met betrekking tot gegevens die tot een persoon herleidbaar zijn (persoonsgegevens), aan bepaalde eisen is gebonden.

Bijzondere persoonsgegevens

De Wbp staat organisaties slechts toe om persoonsgegevens te verwerken voor zover dit gebeurt op grond van een geldige grondslag en met een gerechtvaardigd doel. Voor de verwerking van medische gegevens gelden nog strengere vereisten dan voor de verwerking van niet-bijzondere persoonsgegevens. In beginsel geldt een verbod ten aanzien van de verwerking van deze bijzondere persoonsgegevens, tenzij verwerking noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang en er passende waarborgen worden geboden voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de cliënt.

Autorisatie en logging

Zorginstellingen dienen passende technische en organisatorische maatregelen te treffen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of onrechtmatige verwerking. Medewerkers van een zorginstelling mogen alleen dan toegang krijgen tot patiëntgegevens indien zij een behandelrelatie met de betreffende patiënt hebben en/of de toegang noodzakelijk is voor de beheersmatige afwikkeling van de behandeling. Daarnaast mogen zorginstellingen de gevoelige gegevens

niet langer verwerken dan nodig is voor het te bereiken doel. Daarom zal er constant controle dienen plaats te vinden en dienen persoonsgegevens verwijderd te worden indien verwerking niet langer noodzakelijk is. De ontwikkeling en implementatie van een deugdelijk autorisatiebeleid is noodzakelijk om aan de verplichtingen uit de Wbp te kunnen voldoen. Vragen die hierbij centraal staan, zijn:

- Hoe bepaalt de verantwoordelijke wie wanneer toegang krijgt tot welke patiëntgegevens?
- Houdt de verantwoordelijke bij wie wanneer een dossier raadpleegt? Wordt dit ook gecontroleerd?

Technische beveiliging

De beveiligingsmaatregelen die zorginstellingen dienen te treffen, zijn niet alleen organisatorisch van aard. Ook dienen zij technisch een passend beveiligingsniveau te garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van tenuitvoerlegging. Hiervoor zal steeds meer gebruik gemaakt worden van zogenaamde “privacy enhancing technologies”. In plaats van een voortdurende controle op individuele gevallen van onrechtmatig gegevensgebruik, zal het accent steeds meer gelegd gaan worden op de structuur van informatiesystemen.

Rechten betrokkenen

Op grond van de Wbp heeft iedere patiënt het recht om een zorginstelling te verzoeken om zijn gegevens in te zien, te verbeteren of te laten verwijderen. Zorginstellingen zijn in beginsel verplicht aan een dergelijk verzoek gehoor te geven.

FACTSHEET PRIVACY IN DE ZORG

College Bescherming Persoonsgegevens

Het College Bescherming Persoonsgegevens ("CBP") is toezichthouder ten aanzien van naleving van de Wbp. In dit kader is het CBP bevoegd boetes op te leggen indien de beveiliging van persoonsgegevens ontoereikend blijkt. Het CBP concludeerde in juni 2013 nog na onderzoek bij negen zorginstellingen dat in geen van de onderzochte instellingen sprake was van passende beveiliging.

Privacyverordening

In Europa wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe Privacyverordening die over afzienbare tijd rechtstreeks in alle EU-landen zal gelden. Deze verordening zal de regels omtrent gegevensbescherming aanscherpen en vereist een actieve houding van verantwoordelijken. Overtreders kunnen, eventueel zelfs zonder waarschuwing, met hoge boetes (1 miljoen euro of 2% van de jaaromzet) worden geconfronteerd. Zorginstellingen kunnen verplicht worden een functionaris voor gegevensbescherming aan te stellen. De taken van deze functionaris bestaan onder meer uit het adviseren van de verantwoordelijke en de bewerker alsmede toezien op uitvoering van de verplichtingen uit de Verordening. Dit is slechts een kleine greep uit het nieuwe pakket voorschriften uit de Privacyverordening.

Vragen

Indien u naar aanleiding van deze factsheet nog vragen heeft, hulp nodig heeft bij de implementatie van een privacybeleid in uw organisatie of advies wil over de aankomende Privacyverordening kunt u vrijblijvend contact opnemen met Thomas van Essen (essen@solv.nl) van SOLV Advocaten.

SOLV.

Anne Frankstraat 121
1018 BZ Amsterdam
P.O. Box 75538
1070 AM Amsterdam

T +31 (0)20 530 01 60
F +31 (0)20 530 01 70
info@solv.nl
www.solv.nl